

جایی برای آویزان کردن پرده نقره‌ای نیست

بعد از سال‌ها انتظار و حسرت بالاخره سی و دومین جشنواره طلسم را شکست و پای فیلم فجر همراه با پایتخت به تبریز هم باز شد!

بعد از سال‌ها انتظار و حسرت بالاخره سی و دومین جشنواره طلسم را شکست و پای فیلم فجر همراه با پایتخت به تبریز هم باز شد!

به گزارش خبرگزاری فارس از تبریز، در حالیکه تا سال گذشته تنها چند استان با اشتیاق آمادگی خود را برای میزبانی جشنواره فیلم فجر اعلام می‌کردند، مسئولان فرهنگی آذربایجان شرقی هم مثل خیلی استان‌های دیگر به راحتی از کنار این اتفاق بزرگ هنری رد می‌شدند.

هر چند با نگاهی به منابع تاریخی، به سادگی می‌توان دریافت که روزگاری تبریز نخستین سینمای عمومی کشور را در خود جای داده بود و همین قدمت تاریخی کافی است برای پی بردن به ریشه‌های رواج هنر سینما در تبریز قدیم.

ولی تا همین سال گذشته عدم استقبال مدیران فرهنگی تبریز از میزبانی رویدادی مثل جشنواره فیلم فجر نشان می‌داد که همچنان سلیقه‌های شخصی در تصمیم‌گیری‌های جمعی حرف اول را می‌زند.

ولی انگار امسال ماجرا کمی فرق کرده و حضور 30 استان، مدیران فرهنگی تبریز را مجاب کرده تا کمی در اولویت‌های خود تجدیدنظر کنند و از تک و تایی اولین بودن نیافتند.

تا سال گذشته علی داننده، مدیرکل اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی آذربایجان شرقی در نطقی صریح این جشنواره را از اولویت‌های استان ندانسته و گفته بود: آنچه امروز در حوزه سینمای استان مهم است و در حقیقت یکی از سیاست‌های اصلی این اداره کل در حوزه فیلم است، حمایت از تولید فیلم‌های مبتنی بر فرهنگ اسلامی ایرانی است.

در کنار دیدگاه آقای مدیرکل، فعالان حوزه سینما در تبریز معتقد بودند علت دیگر این نامیزبانی نبود شرایط مناسب و زیرساخت‌های لازم برای اکران فیلم‌های جشنواره است. چیزی که شاید معضل اصلی خیلی از استان‌های دیگر هم باشد.

شاید در نگاه اول آمدن جشنواره فیلم فجر به تبریز برای مخاطب شهرستانی کمی هیجان‌انگیز و نو باشد ولی نخستین سئوالی که به ذهن‌ها می‌رسد هنوز جوابی ندارد. اینکه کدام سالن سینمای نداشته قرار است میزبان این فیلم‌ها باشد؟

صدرا وکیلی جوان 25 ساله‌ای است که دلخوشی از سالن‌های متروکه سینماهای تبریز ندارد، در اینبار می‌گوید: متأسفانه سینماهای تبریز امکانات رفاهی خوبی ندارند و این مهم‌ترین عامل ناتوانی سینماها در جذب مخاطب است. صندلی‌های شکسته و کهنه، تصویر کدر و سیستم صوتی بسیار ضعیف سینماهای تبریز هر مخاطبی را برای همیشه از خود فراری می‌دهد.

در کنار اینها آن قدر که در طول مدت پخش فیلم نور چراغ قوه در چشم تماشاگر گرفته می‌شود تا وضعیت وی کنترل شود. تبریزی‌ها از داشتن چنین سینماهایی واقعا احساس خجالت می‌کنند.»

هر چند شهرام خزرایی، مدیر امور سینمایی آذربایجان شرقی از نصب سیستم دیجیتال پخش در سینما 29 بهمن تبریز خبر داده و این مزه را به علاقمندان فیلم و جشنواره فجر داد که در شرایط مساعد و با کیفیت صدای بالا می‌توانند همزمان 32 فیلم جشنواره را تماشا کنند ولی حتی این وعده هم نتوانسته کمی از بدبینی اهالی سینمای شهر کم کند.

نادر ساعی‌ور، دبیر تشکل مستقل هنرمندان تبریز با بیان اینکه سالن مهیا شده مورد نظر ویژگی استاندارد برای پخش دیجیتال ندارد، می‌گوید: برای پخش دیجیتال نیاز به سالن‌های کوچک است و سالن‌های عظیم میدان فوتبالی تبریز مناسب این پخش نیست.

این کارشناس ارشد سینما با بیان اینکه تنها ساخت یک پرده و پردیس سینمایی برای شهری مثل تبریز کفایت می‌کند، معتقد است: حتی این تعداد سالن سینما هم در تبریز اضافی است. هیچ جای دنیا سالن‌های سینما به این وسعت نیست چرا که این

همه فضا برای یک فیلم صرفه اقتصادی و هنری ندارد و حتی از لحاظ روان شناسی هم درست نیست چون مخاطب نمی تواند در این سالن های قدیمی بزرگ تمرکز کند. مسئولان باید این سینماهای بزرگ را تبدیل به پردیس های سینمایی کنند تا حداقل کلانشهر تبریز یک پردیس سینمایی داشته باشد.

نبود سینمای کافی و مناسب با استانداردهای روز در تبریز معضلی است که در سال های اخیر صحبت های زیادی درباره آن شده است. هم اکنون از 17 سینمای دهه 40 و 50 تبریز تنها شش سینما فعال هستند!

با وجود پیشرفت های خوبی که در این زمینه در سینماهای کشور رخ داده است، اما سینماهای تبریز از این قاعده مستثنا بوده و نه تنها بازسازی نشدند بلکه امروز شاهد سالن هایی با فضایی کهنه و کسل کننده هستیم.

در این بین محمد اسماعیل سعیدی، رئیس مجمع نمایندگان آذربایجان شرقی هم با تأیید اینکه حال سالن های سینمایی تبریز خوب نیست، می گوید: متأسفانه سینماهای تبریز از نظر تعداد، وضعیت صندلی ها، کیفیت سالن ها و... مشکلات فراوانی دارد که این سالن ها در شان تبریز نیست و بارها توسط نمایندگان مرکز استان در مورد وضعیت سینماهای تبریز گله مندی شده است. تبریز با آن سابقه تاریخی در عرصه های فرهنگی و هنری امروز باید شرایط بهتری داشته باشد ولی شرایط فعلی تأسف آور است. هر چند تذکراتی داده شده ولی تا امروز اقدامی اساسی صورت نگرفته است.

سعیدی با بیان اینکه روند نصف و نیمه این پیگیری ها باید مدیریت شود، تصریح می کند: همکاران در مقاطع مختلف واردی را مطرح کردند و نامه هایی هم نوشته شده ولی نیاز به اقدامات عملی تر داریم. رسیدگی به این وضعیت باید جزء اولویت های اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان باشد که لازمه آن هم وجود اعتبارات لازم است.

وی با اشاره به اینکه متأسفانه در بودجه 93 هم مسائل فرهنگی در اولویت ها قرار نگرفته، می گوید: با وجود حرف و حدیث ها در بودجه 93 هم بهای زیادی به بخش فرهنگی داده نشده و طبق روال معمول با بی مهری مواجه شده است. چاره ای نداریم جز اینکه رویکرد دولت در مورد این مباحث تغییر کند که در هزینه کرد بودجه اولویت ها را در نظر بگیرند.

نماینده مردم تبریز در مجلس شورای اسلامی وجه دیگر کم کاری را متوجه مسئولان فرهنگ و ارشاد استان دانسته و معتقد است: بطور کلی مسئولان استانی مقصر هستند و باید تا امروز در این زمینه احساس نیاز کرده و وارد کار می شدند تا جهت گیری ها اصلاح شود و بخشی از اعتبارات را در کمیته برنامه ریزی استان به بحث بازسازی سالن های سینما تخصیص دادند. این جشنواره بهترین فرصت است که مسئولان فرهنگی استان و مسئولان کشوری را حساس کنیم تا بدانند این سالن های قدیمی در شان مردم تبریز نیست.

این در حالی است که محمد باقری بنابی، عضو سابق کمیسیون فرهنگی مجلس ضعف مدیریتی را بالاتر از مسائل اعتباری عنوان کرده و می گوید: سال گذشته 10 استان میزبانی این جشنواره را عهده دار بودند. چطور می شود که در این استان ها اعتبار هست و فقط در آذربایجان شرقی نیست؟ اینها همه بهانه است و به ضعف در مدیریت کلان فرهنگی استان مربوط می شود.

باقری بنابی ادامه می دهد: با وجود اینکه آذربایجان شرقی دارای ظرفیت بسیار بالایی است ولی در دوره های گذشته در بحث مسائل فرهنگی بخصوص تئاتر و سینمای این استان توجه زیادی صورت نگرفته است.

وی این جشنواره را آغاز خوبی برای نشان دادن کاستی های فرهنگی استان عنوان کرده و می گوید: به نظر می آید خود مسئولان فرهنگی استانی باید به خود بیایند و کاری انجام دهند. نماینده ها وظیفه تدوین و نظارت را دارند در حالیکه بودجه و حمایت از سرمایه گذاری وظیفه مسئولان فرهنگی و اجرایی استان است که بسترهای لازم را فراهم کنند.

همانطور که دیگر استفاده از تلویزیون های قدیمی و سیاه و سفید در خانه ها منسوخ شده است، نباید از مردم انتظار داشت از سینماهایی که فناوری آن بسیار قدیمی و آپارات های آن ساخت قبل از دهه 40 است، استقبال خوبی داشته باشند. تصویر و دستگاه های آن دوران تنها پاسخگوی نیاز همان عصر بوده و تماشاگران امروزی به دنبال تصویری زنده، شفاف و برجسته هستند.

علی اکبر افتخار یکی دیگر از فعالان سینمایی تبریز هم معتقد است: مهم نیست که ما جشنواره را به تبریز بیاوریم. مهم تر این است که آیا ما از نظر تجهیزات سینمایی آمادگی پذیرش این اتفاق را داریم؟ سینماهای ما از لحاظ امکانات کیفی فرسوده هستند و به لحاظ تجهیزات فنی، سیستم صوتی، نور و آپارات ها کاملاً ضعف داریم.

وی تلاش برای میزبانی تبریز از جشنواره فجر را دستاورد درخشانی در شرایط فعلی نخوانده و می‌گوید: حتی اگر تمام تلاش خود را برای آوردن فیلم‌های جشنواره فجر به استان بکار ببریم باز هم در نهایت اتفاق خوشایندی نمی‌افتد چون مسئولان ما در حال حاضر با امکانات موجود توانایی برگزاری چنین جشنواره‌ای را ندارند. تبریز قبل از اینکه شهری صنعتی باشد، شهری فرهنگی است ولی با این حال ما به لحاظ سالن‌های سینمایی کمبود داریم و یک سالن برای برپایی جشنواره کافی نیست. باید سالن آماده و مجهز باشد. من به شخصه رغبتی ندارم با کیفیت فعلی پا در این سینماها بگذارم.

افتخار، میزبانی تبریز برای اولین بار از جشنواره را دلیل بر تحولات در چارت تصمیماتی اداره فرهنگ و ارشاد تبریز ندانسته و معتقد است: بطور کلی میزبانی جشنواره فیلم فجر یک روند اداری دارد؛ به طوری که دبیرخانه جشنواره و معاونت سینمایی به با استان‌ها مکاتبه می‌کند.

بعد از این مرحله به خود مسئولان استانی بستگی دارد که چقدر برای این میزبانی احساس نیاز کنند و چون مدیران ما برای این موضوع اهمیت زیادی قائل نبودند، طی سال‌های گذشته این اتفاق در تبریز رخ نمی‌داد. الان هم اینطور نیست که اهمیت داده باشند و احساس نیاز و آمادگی در میان باشد. مشکلات اعتباری و کم توجهی مدیرکل فرهنگ و ارشاد استان همواره مانع میزبانی تبریز از بزرگترین فستیوال فیلم کشور بوده است.

با تمام اینها شکستن طلسم انزوای تبریز از میزبانی جشنواره‌های مختلف فرهنگی هنری اتفاق خوبی است تا صدای مشکلات و کاستی زیرساخت‌ها در شهر ما، هر چند خفیف ولی شنیده شود! چند روز پیش و در روز «سلام سینما»، صف‌های طولانی و ازدحام مردم تبریز در ورودی سینماهای شهر نشان داد که شهروندان تبریزی با سینما قهر نیستند و حالا که فیلم‌های جشنواره مهم فیلم فجر در شهر ما هم فرصت اکران پیدا کرده‌اند، می‌توان با فراهم کردن بسترهای مناسب این جرقه‌های کوچک خوشی را زنده نگه داشت.

.....

نگارنده: سحر فکردار